

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Z PRZEDMIOTÓW GEOGRAFII

opracowała: Elżbieta Jankowska_-Teodorczuk

wrzesień 2008

OGÓLNE ZAŁÓŻENIA OCENIANIA

Ocenianie pełni istotną rolę w procesie kształcenia i stanowi ważne ogniwo procesu nauczania. Jedną z ważniejszych jego funkcji jest **diagnoza** poziomu osiągnięć przez uczniów umiejętności i kompetencji. Ocenianie osiągnięć uczniów polega na ustalaniu i komunikowaniu ocen szkolnych, natomiast ocena jest symbolem spełnienia określonych wymagań programowych.

- 1) dydaktyczna (ujawnianie ewentualne braki wiedzy i umiejętności ucznia: diagnozuje jego osiągnięcia: sprawdza postawy: ułatwia dalsze zdobywanie wiedzy),
- 2) informacyjna (dostarcza rodzicom, młodzieży, nauczyciela i innym zainteresowanym podmiotom informacji dotyczących osiągnięć edukacyjnych ucznia, jego możliwości, specyficznych uzdolnień, aktywności, czy też trudności),
- 3) motywacyjna (zachęca ucznia do samodzielnego pogłębiania wiedzy: motywuje do pracy celem wyeliminowania ewentualnych luk),
- 4) społeczna (różnicuje uczniów, kształtuje wzajemne stosunki między jednostką a zespołem klasowym, jest podstawą selekcji społecznej, a przez to utrwała opinie o przydatności ucznia do życia w społeczeństwie),
- 5) wychowawcza aktywizuje wszystkich uczniów w nauce i wychowaniu; zachęca do czynnego zdobywania wiedzy, uczy samodzielności i samodyscypliny).

Ocena powinna być jawna, umotywowana, sprawiedliwa i obiektywna. Umożliwia ona nauczycielom doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

W zarządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 1992 r. w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych dla dzieci i młodzieży oraz przeprowadzania egzaminów sprawdzających i klasyfikacyjnych ustalono następujące kryteria stopni szkolnych:

1. Stopień **celujący** otrzymuje uczeń który:
  - a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.
  - b) Biegle posługuje się zdobytymi wiadomości w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązanie nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy.
  - c) Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finału na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.
2. Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie.
  - b) Prawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne lub praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.
3. Stopień **dobry** otrzymuje uczeń który:
  - a) nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania w minimum programowym,
  - b) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

4. Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym.
  - b) Rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.
5. Stopień (mierny) **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
  - a) ma braki w opanowaniu minimum programowego, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki.
  - b) Rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne lub praktyczne typowe, o niewielkim stopniu trudności.
6. Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
  - a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w minimum programowym przedmiotu nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.
  - b) Nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII.

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny ze Szkolnym Systemem Oceniania obowiązującym w szkołach ponad gimnazjalnych (liceach, liceach profilowanych i technikach) .

1. Przedmiotem oceny są:
  - a) wiedza (zgodnie z zakresem wymagań)
  - b) umiejętności, w tym:
    - rozumienie zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie, pozwalające na podejmowaniu decyzji w sprawach codziennych,
    - prowadzenie obserwacji i pomiarów,
    - wnioskowanie i uogólnienia,
    - interpretowanie zjawisk przyrodniczych
    - dostrzeganie związków przyczynowo- skutkowych,
    - dostrzeganie konieczności zachowania w środowisku równowagi zakłóconej działalnością człowieka.
    - Poznawanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu.
    - Analizowanie różnych źródeł informacji i dokonywanie wyboru tych najbardziej istotnych (rozważne korzystanie z mediów)
2. Sprawdzanie i ocenianie odbywa się poprzez wystawianie ocen szkolnych w skali 1-6 za:
  - a) prace klasowe (sprawdziany, testy),
  - b) kartkówki i odpowiedzi ustne,

- c) aktywną pracę na lekcjach, przygotowywanie projektów o tematyce geograficznej lub interdyscyplinarnej, przygotowywanie prac domowych, pracę w grupach.
3. Kryteria ocen cząstkowych:
- a) sprawdziany i kartkówki są oceniane według skali procentowej:
0 %-29%	niedostateczna
30%-49%	dopuszczająca
50%-74%	dostateczny
75%-89%	dobry
90% - 100%	bardzo dobry
- b) cząstkową ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, a ponadto rozwiązuje zadania wykraczające poza obowiązujący program nauczania.
- c) Wypowiedzi ustne są oceniane następująco:

Oceny	Kryteria
Bardzo dobry	Odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca
dobry	Odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna
dostateczny	Odpowiedź nie w pełni samodzielna, pojawiają się błędy merytoryczne
dopuszczający	Odpowiedź niesamodzielna, pomijająca istotne treści merytoryczne
niedostateczna	Odpowiedź niesamodzielna, poważne błędy merytoryczne lub brak odpowiedzi

4. W ciągu roku szkolnego uczeń otrzymuje dwie oceny podsumowujące jego pracę: okresową i roczną według skali 1-6.
5. Zasady ustalania oceny okresowej i rocznej:
- przy ustalaniu ocen bierze się pod uwagę uzyskane w ciągu semestru (za aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego, logicznego myślenia, systematyczne przygotowanie do zajęć, z tym że oceny za sprawdziany odgrywają rolę najważniejszą.)
  - przy wystawianiu oceny rocznej uwzględniana jest ocena okresowa,
  - okresową lub roczną ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia warunki na ocenę bardzo dobrą , a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają poza program nauczania geografii w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia lub jest finalistą konkursu czy olimpiady przedmiotowej.
6. Zasady przeprowadzania sprawdzianów:

- prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać sprawdzianu z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie tygodniowym po powrocie na zajęcia do szkoły.
  - Uczeń ma obowiązek poprawy sprawdzianu, za który otrzymał ocenę niedostateczną. Powinien uczynić to w terminie dwutygodniowym od dnia oddania sprawdzonych prac lub w terminie innym podanym przez nauczyciela (w tym wypadku przy wystawianiu oceny semestralnej czy rocznej bierze się pod uwagę średnią arytmetyczną z oceny początkowej i oceny z poprawy).
  - Sprawdziany muszą być zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i wpisane do dziennika z datą zapowiedzenia.
7. Zasady zgłaszania nie przygotowań do zajęć lekcyjnych.
Uczeń może zgłosić nie przygotowanie jeden raz w semestrze przy jednej godzinie zajęć w tygodniu lub dwa razy przy dwóch lekcjach w tygodniu.